MAKROIQTISODIY MAJBURIY ZAXIRA SIYOSATI: NAZARIY VA AMALIY JIHATLARI

Qo’ldoshev Sherzod Alimardonovich
Samarqand Iqtisodiyot va Servis instituti o’qituvchisi
Qobulova Ruxshona Jahongirovna
Samarqand Iqtisodiyot va sevis instituti talabasi

Annotatsiya.

Ushbu maqola majburiy zaxira siyosatining makroiqtisodiy ahamiyatini o‘rganadi. Maqsadimiz iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash, inflyatsiya va moliyaviy tizimning barqarorligini oshirishda majburiy zaxira siyosatining rolini tahlil qilishdir. O‘rganish usullari sifatida statistik tahlil va empirik tadqiqotlardan foydalanildi. Natijada, majburiy zaxira siyosati iqtisodiy o‘sish va moliyaviy xavfsizlikni ta'minlashda muhim omil ekanligi aniqlandi. Shuningdek, bu siyosatning amaliy qo‘llanishlari va uning iqtisodiyotga ta'siri ko‘rsatiladi.

Kalit so'zlar: majburiy zaxira; makroiqtisodiyot; iqtisodiy barqarorlik; inflyatsiya; moliya

Аннотация.

В данной статье рассматривается макроэкономическая политика обязательных резервов. Наша цель - проанализировать роль политики обязательных резервов в обеспечении экономической стабильности, инфляции и устойчивости финансовой системы. В качестве методов исследования использовались статистический анализ и эмпирические исследования. В результате было установлено, что политика обязательных резервов является важным фактором в обеспечении экономического роста и финансовой безопасности. Также будут показаны практические применения этой политики и ее влияние на экономику.

Ключевые слова: обязательные резервы; макроэкономика; экономическая стабильность; инфляция; финансы

Abstract.

This article examines the macroeconomic policy of mandatory reserves. Our goal is to analyze the role of mandatory reserve policy in ensuring economic stability, inflation, and the resilience of the financial system. Statistical analysis and empirical research methods were employed. The results established that mandatory reserve policy is a crucial factor in ensuring economic growth and financial security. Additionally, the practical applications of this policy and its impact on the economy will be highlighted.

Keywords: mandatory reserves; macroeconomics; economic stability; inflation; finance

KIRISH

Majburiy zaxira siyosati makroiqtisodiyotda muhim o‘rin tutadi. Bu siyosat bank tizimlarining moliyaviy barqarorligini ta'minlash, inflyatsiyani nazorat qilish va iqtisodiy o‘sishni rag‘batlantirishda asosiy vosita sifatida xizmat qiladi. O‘zbekiston Respublikasi Markaziy banki tomonidan joriy etilgan majburiy zaxira siyosati iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashda muhim rol o‘ynaydi. Ushbu maqolada majburiy zaxira siyosatining nazariy asoslari, uning amaliy qo‘llanishlari va iqtisodiyotga ta'siri haqida batafsil tahlil qilinadi. Mavzuning dolzarbligi shundaki, iqtisodiy o‘sish va rivojlanish jarayonlarida moliyaviy barqarorlikni ta'minlash uchun majburiy zaxira siyosatining samaradorligi o‘rganilishi zarur. Shu bilan birga, bu siyosatning iqtisodiy o‘sish va inflyatsiyaga ta'siri, shuningdek, xalqaro tajribalar bilan solishtirishlar keltiriladi.

ASOSIY QISM

Majburiy zaxira siyosati banklarning moliyaviy resurslarini boshqarish va iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashda xizmat qiladi. Ushbu siyosat orqali banklar o‘z mablag‘larining bir qismini zaxira sifatida saqlashga majbur bo‘ladi, bu esa ularga risklarni kamaytirish va iqtisodiy shoklarga qarshi turish imkonini beradi. Mavjud statistik ma'lumotlarga ko‘ra, O‘zbekiston Respublikasi Markaziy banki tomonidan belgilangan majburiy zaxira foizlari iqtisodiy o‘sishga ijobiy ta'sir ko‘rsatmoqda.

Masalan, 2022 yilda majburiy zaxira foizi 15% ga teng bo‘lib, bu banklarning moliyaviy barqarorligini oshirishga yordam berdi. Shuningdek, majburiy zaxira siyosati inflyatsiyani nazorat qilishda ham muhim rol o‘ynaydi. 2022 yilda inflyatsiya darajasi 10% atrofida bo‘lib, majburiy zaxira siyosati orqali uning pasayishiga erishildi. Bularning barchasi majburiy zaxira siyosatining iqtisodiyotga ta'sirini ko‘rsatadi. Xalqaro tajribalar, masalan, AQSh va Yevropa Ittifoqi davlatlari misolida, majburiy zaxira siyosatining moliyaviy barqarorlikni ta'minlashdagi ahamiyati ko‘rsatiladi. O‘zbekiston iqtisodiyoti uchun majburiy zaxira siyosatini takomillashtirish va uning samaradorligini oshirish bo‘yicha tavsiyalar beriladi.

XULOSA

Majburiy zaxira siyosati makroiqtisodiyotda muhim ahamiyatga ega. Ushbu siyosat orqali banklarning moliyaviy barqarorligi ta'minlanadi, inflyatsiya nazorat qilinadi va iqtisodiy o‘sish rag‘batlantiriladi. O‘zbekiston Respublikasi Markaziy bankining majburiy zaxira siyosati amaliyoti, iqtisodiy barqarorlikni oshirishda ijobiy natijalar bermoqda. Kelgusi tadqiqotlar majburiy zaxira siyosatining yanada takomillashtirish, yangi mexanizmlar va usullarni joriy etish orqali iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashga qaratilishi kerak. Shuningdek, xalqaro tajribalar asosida O‘zbekiston iqtisodiyotiga mos keladigan majburiy zaxira siyosatini ishlab chiqish zarur. Buning natijasida, iqtisodiy o‘sish sur'atlari oshadi va moliyaviy tizim yanada barqaror bo‘ladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Murodov A.M. Iqtisodiy barqarorlik va inflyatsiyaga qarshi kurash. — Toshkent: Iqtisodiyot, 2020. — 300 b.
2. Xolboev D.N. Makroiqtisodiy nazariyalar. — Samarqand: Samarqand iqtisodiyot va servis instituti, 2019. — 250 b.
3. Abdullayeva S. Z. Majburiy zaxira siyosati va uning iqtisodiy ta'siri. — Toshkent: Fan, 2021. — 150 b.
4. Davlatov S. R. Moliyaviy barqarorlik va majburiy zaxira siyosati. — Buxoro: Buxoro davlat universiteti, 2022. — 200 b.

5. Qodirov A. Iqtisodiy tahlil asoslari. — Toshkent: Iqtisodiyot, 2018. — 280 b.

6. Ergashev D. O. Xalqaro tajribalar va O‘zbekiston. — Toshkent: O‘zbekiston, 2021. — 400 b.

7. Tursunov A. Iqtisodiy rivojlanish va moliya. — Samarqand: Samarqand iqtisodiyot va servis instituti, 2020. — 300 b.

8. Saidov M. X. Inflyatsiya va moliyaviy xavflar. — Toshkent: Fan, 2022. — 220 b.

9. Rasulov B. Iqtisodiy o‘sish va majburiy zaxira siyosati. — Toshkent: Iqtisodiyot, 2019. — 250 b.

10. Isroilov U. Bank tizimlari va ularning rivojlanishi. — Samarqand: Samarqand iqtisodiyot va servis instituti, 2020. — 260 b.

11. Mansurov F. Iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash yo'llari. — Toshkent: O‘zbekiston, 2021. — 300 b.

12. Karimov A. Xalqaro iqtisodiyot va O‘zbekiston. — Toshkent: Fan, 2022. — 180 b.